

4. neděle v mezidobí rok B (2024)

1. čtení – Dt 18,15-20

Vzbudím jím proroka a vložím svoje slova v jeho ústa.

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Hospodin, tvůj Bůh, ti vzbudí proroka, jako jsem já, z tvého středu, z tvých bratrů, toho budete poslouchat. To jsi právě žádal od Hospodina, svého Boha, na Chorebu v den shromáždění, když jsi říkal: ‘Nemohu už slyšet hlas Hospodina, svého Boha, nemohu se už dívat na tento veliký oheň, abych nezemřel.’ Hospodin mi tehdy řekl: ‘Správně mluví. Vzbudím jím proroka, jako jsi ty, ze středu jejich bratrů a vložím svoje slova v jeho ústa a sdělím jim vše, co mu poručím. Kdo by však neposlechl mých slov, která bude mluvit v mé jménu, toho poženu k zodpovědnosti. Prorok, který by se opovážil mým jménem říkat, co jsem mu neporučil, nebo který by mluvil ve jménu jiných bohů, takový prorok musí zemřít!’“

Mezizpěv – Žl 95,1-2.6-7b.7c-9

Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu! Nezavrzujte svá srdce!

Pojďme, jásejme Hospodinu,
oslavujme Skálu své spásy,
předstupme před něho s chvalozpěvy
a písněmi mu zajásejme!

Pojďme, padněme, klaňme se,
poklekněme před svými tvůrcem, Hospodinem!
Nebot' on je náš Bůh
a my jsme lid, který pase, stádce vedené jeho rukou.

Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu:
„Nezavrzujte svá srdce jako v Meribě,
jako tehdy v Masse na poušti,
kde mě dráždili vaši otcové,
zkoušeli mě, ač viděli mé činy.“

2. čtení – 1 Kor 7,32-35

Panna se stará o věci Páně, aby byla svatá.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Rád bych, abyste byli bez starostí. Kdo nemá manželku, stará se o věci Páně, jak by se líbil Pánu. Ale kdo je ženatý, stará se o věci světské, jak by se líbil manželce, a je rozdělen. A žena nevdaná a panna se stará o věci Páně, aby byla svatá na těle i na duši. Ale když se provdá, stará se o věci světské, jak by se líbila muži. To však říkám ve vašem zájmu, ne abych na vás hodil smyčku, ale abych vás vedl k počestnosti a k nerušené oddanosti Pánu.

Zpěv před evangeliem – Mt 4,16

Aleluja. Lid, který žil v temnotě, uviděl veliké světlo; světlo vzešlo těm, kdo sídlili v krajině a ve stínu smrti. Aleluja.

Evangelium – Mk 1,21-28

Učil je jako ten, kdo má moc.

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svatý Boží!“ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni užasli a ptali se jeden druhého: „Co je to? Nové učení – a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!“ A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji.

Homilie

Drazí bratři a sestry!

Pán Ježíš dnes přísně zvolal k démonovi: „*Mlč.*“ A to ten démon správně vyznával, že Ježíš Nazaretský je tím „*Svatým Božím*“. Předně si je třeba uvědomit, že to, že démon osloví Pána Ježíše jménem, je pokusem Ho nějak zachytit. Pomocí jména se snaží ovládnout jeho osobu. Zároveň vidíme, jak veliké je poznání zlých duchů. Však jsou to původně andělé a jsou tedy vysoce inteligentní. Jejich hluboké poznání však nestačí, protože se v nich poznání nesnoubí s láskou. Démoni vědí, znají Krista, bojí se trestu, ale nemilují v něm spravedlnost. Sv. Augustin na toto upozorňuje; že totiž zlí duchové vyznávali Krista, ale bez lásky jejich vyznání nemělo žádnou hodnotu. Také křesťané jsou povoláni Boha vyznávat vírou, ale od jiných vyznání se navíc odlišovat láskou.

Pán Ježíš umlčuje toho vyznavače, který jej sice vyznává pravdivě, ale bez lásky. Je to razantní reakce a dá se říci, že reakce krajní. Ale něco z ní může patřit také nám. Ne sice v té míře, jaké se jí dostalo tomu démonovi, ale přesto bychom si měli to slovo „*Mlč*“ také poněkud přivlastnit. I u nás je totiž občas víra v Boha nějak napřed před láskou k Bohu. I my často víme, co máme dělat, ale nejednáme tak, protože naše vědomí o věci není posilněno láskou, ale zůstává pouze na úrovni poznání. Také my jsme trochu zasaženi tímto zlem, které v míře nekonečně větší zachvátilo padlé anděly: Vědět, ale nekonat. Znát, ale protivit se poznanému. Být obeznámen s dobrem, ale nepřilnout k němu tak, abychom se od něho už neodloučili. Pak i pro nás zaznívá to slovo „*Mlč!*“ Naše zloba není taková, jako u démonů, ale měli bychom umět zmlknout, a často.

Drazí v Kristu!

Stará liturgie byla také proto dříve plná ticha a mlčení. Před Božím majestátem a s vědomím vlastní nedostatečnosti člověk umlkl.

A mlčel z ohromení, a mlčel z vlastního zahanbení, a mlčel z nevyslovitelné vděčnosti, a mlčel z úžasu. A tak se promlčel třeba celou mší. A přestože mlčel, pravdivě se modlil. Dnes to máme mnohem těžší, celá mše je prostoupena řečí. My lidé se snažíme nějak slovy vyjádřit to, co se vlastně nemůže pro svou velikost do našich úst vůbec vejít. Nehoruji zde pro trvalé mlčení. Ale připomínám, že včas před Bohem umlknout je více, než namluvit kilometry kdovíjakých modliteb. Takže jestliže samotný obřad mše je tak přetížený řečí, měli bychom si o to více hlídat ten čas před a po mši. A také při různých jiných příležitostech zajít do kostela, abychom tam před Boží tváří pokorně a zaujatě s láskou zmlkli. Mlčeli o tom, jak je naše duše maličká a chudá, a přesto je středem zájmu toho nekonečně velikého Boha.

Mlčení je důležitá náboženská strava. Dalo by se říci, že je to mlčení tak nezáživné a bez chuti, jako voda. Ale zkuste něco uvařit bez té chuťově mdlé vody. Málokteré jídlo bez vody vzniká. Každá výživa pro naše tělo je provázena přítomností vody, protože naše tělo se skoro ze tří čtvrtin právě z vody skládá. Mlčení je - podobně jako voda pro tělo - pro naši duši potřebné. Mlčím ne kvůli lelkování, ale kvůli obdivu, kvůli nevyjádřitelnosti Boží velikosti, a také kvůli tomu, aby ke mně mohl zaznít Boží hlas. A rozhodně není špatné v mlčení v sobě nechat také uznát to, co už ke mně tak či onak zaznělo. Nechat také dozrát svá předsevzetí a úmysly, aby takto vystaveny kritickému mlčení, ukázaly své možné následky. Naše modlitba a naše vyznávání Boží velikosti nemusí být jen slovy, však také Pán Ježíš říká: „*Nebud'te mnohomluvní jako pohané.*“ Naše uctivé zmlknutí před Bohem může být výmluvnější než cokoliv jiného.

Co mé chování v kostele vypovídá o mém vztahu k Bohu? Amen.